

Skidtävling, Terjärv

Stafett 3x10 km

- 1) TUS (Lars Lillkåla)
- 3) IK Myran (Per Lillkåla, Dan Aurén)
(Öb 04.01 -77)

Knatteskidning

Flickor u 10 år

- 5) Micaela Aurén

Flickor u 12 år

- 1) Marika Åstrand

Flickor u 14 år

- 1) Marina Åstrand

Pojkar u 10 år

- 4) Stefan Nyman

Pojkar u 12 år

- 2) Tommy Hongell 7) Johan Nyman
(Öb 08.01 -77)

Landskapsstafett

- I 16) Per Lillkåla II 1) Lars Lillkåla IV 23) Dan Aurén VI 11) Mikael Brännkärr
(Öb 11.01 -77)

Knatteskidning

Flickor u 10 år

- 4) Micaela Aurén 7) Ann-Christin Hongell 9) Ann-Sofi Hongell

Flickor u 12 år

- 2) Marika Åstrand

Pojkar u 10 år

- 5) Mathias Slotte 7) Stefan Nyman

Pojkar u 12 år

- 5) Tommy Hongell 9) Johan Nyman
(Öb 16.01 -77)

Skidtävling DM

Stafett 3x10 km

- 3) TUS (Lars Lillkåla)
(Öb 16.01 -77)

Skidtävlig DM

30 km

- 2) Lars Lillkåla 5) Per Lillkåla

A-juniorer

- 3) Dan Aurén

B-juniorer

- 6) Mikael Brännkärr
(Öb 18.01 -77)

Knatteskidning

Flickor u 12 år

1) Marika Åstrand 3) Ann-Christin Hongell

Flickor u 14 år

2) Marina Åstrand

Pojkar u 10 år

4) Mathias Slotte 5) Krister Sjölund 6) Stefan Nyman

Pojkar u 12 år

3) Tommy Hongell 10) Johan Nyman

(Öb 22.01 -77)

Skidtävling, Vöråspelen

30 km

2) Lars Lillkåla 12) Per Lillkåla

(Öb 08.02 -77)

Skidtävling, Brahes parklopp

B-serien

18) Per Lillkåla

(Ön 17.02 -77)

Skidtävling, FSSM

Stafett

5) TUS (Lars Lillkåla, 1:a på II etappen)

(Öb 19.02 -77)

Skidtävling, FSSM

15 km

3) Lars Lillkåla 16) Per Lillkåla

Ungdomar

6) Dan Aurén

Pojkar u 18 år

4) Mikael Brännkärr

(Öb 20.02 -77)

Skidtävling, Gamlakarlebyspelen + FSSM

30 km

6) Lars Lillkåla

FSSM

1) Lars Lillkåla

(Öb 22.02 -77)

Skolskidning

Pojkar kl 5-6

9) Lars-Johan Storbacka 15) Ari Autio

Flickor kl 5-6

9) Gunilla Hansén

Pojkar kl 3-4

2) Tommy Hongell 12) Kristian Autio 13) Krister Sjölund 14) Johan Nyman 19) John-Erik Store

Flickor kl 3-4

2) Marika Åstrand 17) Maria Hansell 18) Monika Aspvik

Pojkar kl 2

2) Mathias Slotte

Flickor kl 2

7) Anne-Maj Lerbacka o. Britt-Marie Slotte 9) Peggy Slotte

Pojkar kl 1

5) Stefan Nyman 6) Mårten Lerbacka 9) Patrik Sjelvgren

Flickor kl 1

3) Micaela Aurén

(Öb 25.02 -77)

Skidtävling, Trindsvedspelen

Damer

3) Helvi Sjelvgren

Allmän klass

2) Clas-Göran Brännkärr

Över 40 år

2) Henrik Byggningsbacka

Pojkar u 12 år

7) Tommy Hongell

Flickor u 14 år

2) Marina Åstrand

Flickor u 12 år

2) Marika Åstrand

Pojkar u 10 år

11) Mathias Slotte

Flickor u 8 år

1) Micaela Aurén

Pojkar u 6 år

3) Mats Åstrand

(Öb 01.03 -77)

Skidtävling, Vargåsloppet

4) Clas-Göran Brännkärr 18) Henrik Byggningsbacka 29) Ejvind Junell

(Öb 08.03 -77)

Skidtävling, Kokkohiihto

50 km

51) Ove Åbacka

(Öb 08.03 -77)

Skidtävling, Evijärvi

15 km

1) Lars Lillkåla 13) Per Lillkåla

(Öb 08.03 -77)

Skidtävling, TUS:s parklopp

3) Lars Lillkåla

B-klass

15) Per Lillkåla
(Öb 09.03 -77)

Skidtävling, kommunmästerskap

Flickor u 12 år

6) Marika Åstrand

Flickor u 14 år

5) Marina Åstrand

Pojkar u 12 år

8) Tommy Hongell

(Öb 13.03 -77)

FSSIM

Pojkar A

2) Mikael Brännkärr 4) Dan Aurén

(Öb 15.03 -77)

Skidtävling, Seljesloppet

1) Lars Lillkåla 6) Per Lillkåla 31) Ove Åbacka 35) Clas-Göran Brännkärr 39) Leif Lerbacka 46) Henrik Byggningsbacka 51) Bertel Wassborr

(Öb 15.03 -77)

Skidtävling, Parklopp i Esse

5) Lars Lillkåla

B-klass

2) Per Lillkåla

(Öb ??.?? -77)

Skidtävling, Såkastafetten

Kaustar-Kirilaxlaget (Lars Lerbacka o. Gunnar Hongell)

(Öb 20.03 -77)

Skidtävling, Snårestafetten

2) Nedervetil (Lars Lillkåla, Clas-Göran Brännkärr, Henrik Byggningsbacka, Per Lillkåla, Dan Aurén)

(Öb 20.03 -77)

Skidtävling, Kommunala förtroende- och tjänstemän

1) Kronoby (Fingal Sjelvgren)

(Öb 22.03 -77)

Skidtävling, Bolagsskidning

4) Clas-Göran Brännkärr 7) Ossian Wassborr 8) Fingal Sjelvgren 10) Bengt Hongell

Över 45 år

1) Henrik Byggningsbacka 4) Börje Hongell

(Öb 22.03 -77)

Nedervetilbo krockdödades i Kaustby

Bertel Ahlskog, Nedervetil, omkom i en bilolycka i Kaustby, Vibergs på onsdagkväll. Olyckan inträffade 21.20 då Ahlskog i sin personbil färdades på riksväg 13 mot Nedervetil-hållet på hemväg från Karlebynejdens Sång- och Musikförbunds möte i Terjärv, och på raksträckan vid Vibergs körde in under en parkerad lastbil med stocklass.

Lastbilen hade tvingats avbryta sin färd på grund av bränslebrist men var efter bränslepåfyllning på väg att fortsätta sin resa. Belysningen var påslagen och bakljusen fungerade. Stockbilschauffören hade redan hunnit avlägsna den utplacerade varningstriangeln.

Vid sammanstötningen skadades Ahlskog mycket svårt och var vid framkomsten till Mellersta-Österbottens centralsjukhus död.

Vid olycksplatsen var sikten god och väglaget torrt och gott. Ahlskog var född 1911.

(Öb 25.03.1977)

Dödsfall

På torsdagen avled i en bilolycka Bertel Ahlskog, Nedervetil.

I sina yngre dar var Bertel Ahlskog en av förgrundsfigurerna i Nedervetil. Han var bl.a. ordförande för kommunalfullmäktige en tid, ordförande för Karlebynejdens Sång- och Musikförbund, ordförande för Svenska Folkpartiet lokalavdelning i Nedervetil, ordförande för vänortskommittén i Nedervetil, ordförande för Nedervetil Ungdomsförenings och även Nedervetil Sångförenings ordförande var han i närmare 30 år. Dessutom var han medlem i förvaltningsnämnden för Karlebynejden Handelslag.

Bertel Ahlskog sörjes närmast av hustru och en son.

(Öb 25.03.1977)

Skidtävling, Kommunmästerskapen

1) Per Lillkåla 3) Dan Aurén 5) Clas-Göran Brännkärr

Oldboys ö 45 år

4) Henrik Byggningsbacka

Oldboys ö 35 år

6) Fingal Sjelvgren

(Öb 27.03 -77)

Skidtävling, Rödsömilen

2) Mikael Brännkärr 17) Ove Åbacka 49) Lars Lerbacka

(Öb 30.03 -77)

Nedervetil hyllade Alexander Slotte på 50års dödsdagen

Senaste söndag firades i Nedervetil 50-årsminnet av Alexander Slottes död med uppvaktning vid hans grav och sedan en fest i församlingshemmet. En rätt talrik menighet var samlad såväl vid uppvaktningen vid garven som vid festen. Många långväga gäster sågs bland deltagarna både från Helsingfors och Tammerfors. Direktör Lars Sandbacka, som för närvarande skriver en biografi över Alexander Slotte, höll festtalet.

Festligheterna inleddes med uppvaktning vid graven efter gudstjänstens slut. Skaldens svärdotter Sally Slotte och sonson Bengt Slotte nedlade en krans, varefter Slumrande toner sjöngs till ackompanjemang av hornorkestern. Så bjöd Slotte släktförening på kyrkkaffe i församlingshemmet.

Programmet inleddes som sig bör med författarens visa Gästerna samlas, till hornorkesterns ackompanjemang. Även om det inte var sol över backen just festdagen till ära, så såg kanske de äldre deltagarna i andanom solskenet som låg över forntida bröllop.

Släktföreningens ordförande Carl-Johan Sandbacka hälsade gästerna välkomna till minnesfesten. Direktör Lars Sandbacka höll så sitt intressanta festtal, där han skildrade skaldens senare levnadsår och hans religiösa mognad. Han kunde meddela att biografien som han skriver torde komma ut till julen.

Sången Men liljorna de växa upp om våren, en lämplig visa efter talet och som inledning till det framförande Fredrik Tast höll, då han berättade om personliga hågkomster av skalden och berörde de solmättade hembygdsdikterna han skrivit. Som avslutning läste han dikten men mullen är mig trogen. Till sist sjöngs Härlig är jorden.

(Öb 06.04 -77)

Skidtävling, Läslagsstafett

3) Pelo-Skriko 7) Slotte- Sandbacka

Etapp I

1) Mikael Brännkärr 6) Per Lillkåla 7) Peter Nyman

Etapp II

4) Mathias Slotte 6) Stefan Nyman

Etapp III

2) Tommy Hongell 3) Marika Åstrand

Etapp IV

5) Marina Åstrand 7) Lars-Johan Storbacka

Etapp V

4) Krister Sjelvgren 7) Saana Forsell

Etapp VI

5) Helvi Sjelvgren 7) Barbro Hongell

Etapp VII

4) Erik Aurén 7) Hans Slotte

Etapp VIII

3) Ossian Wassborr o. Bengt Hongell

Etapp IX

1) Fingal Sjelvgren 2) Henrik Byggningsbacka

Etapp X

1) Dan Aurén 3) Clas-Göran Brännkärr

(Öb 08.04 -77)

Skidtävling, Kaunisvaara, Sverige

1) Lars Lillkåla

(Öb 13.04 -77)

Friidrott, Terräng-DM

B-pojkar

11) Kurt-Erik Hansell

A-pojkar

2) Mikael Brännkärr

(Öb 01.05 -77)

Friidrott, Kommunens terrängmästerskap

1) Mikael Brännkärr

Pojkar u 16 år

1) Kurt-Erik Hansell

Pojkar u 10 år

6) Mathias Slotte

(Öb 04.06 -77)

Fröidrott, DM-stafett

Pojkar A

1) GIF (Mikael Brännkärr)

(Öb 08.06 -77)

Fröidrott, DM i knattemångkamp

Flickor C

10) Marina Åstrand

Flickor D

8) Marika Åstrand

(Öb 29.06 -77)

Fröidrott, Knattecup IKM-IKK-TUS-GIF

Pojkar u 10 år

100 m

6) Mathias Slotte

Kula

7) Mathias Slotte

Flickor u 12 år

Kula

3) Marika Åstrand

100 m

3) Marika Åstrand

Pojkar u 12 år

Kula

5) Mats Söderström

Flickor u 14 år

100 m

5) Marina Åstrand

Diskus

1) Marina Åstrand

800 m

5) Saana Forsell

(Öb 03.07 -77)

Fröidrott, SFIM

Pojkar B

2000 m

9) Kurt-Erik Hansell

(Öb 03.07 -77)

Fröidrott, DM

B-pojkar

2000 m

3) Kurt-Erik Hansell

B-flickor

Kula

1) Marina Åstrand

(Öb 13.07 -77)

Höbärgningen i full gång

" Man får vara tillfredsställd med det som kommer"

Höbärgningen håller som bäst på i Karlebynejden. Överlag tycker bönderna att det inte blir någon direkt lysande skörd i år, men som Håkan Slotte från Nedervetil menar, man får vara nöjd med det som kommer. Han anser att den kalla våren till en del inverkade på den dåliga skörden.

Mycket arbete har han. Vid gården finns det kor, hästar och några får så några fritidsproblem finns inte. "Naturligtvis finns det arbete för hela dagen men den goda sidan med att vara jordbrukare är att man får vara sin egen herre och dräng och har man sysslat med det allt sedan barnsben så finns det inte mycket annat man kan göra".

Utom hö odlar han också bland annat korn och vete. Denna skörd ser ut att bli något bättre. "Tidigare under året såg det sämre ut men under de dagar då det var riktigt varmt sköt stråna upp ungefär femton centimeter, men ännu skulle det behövas en likadan vecka till för att det skulle bli bra".

(Öb 14.07 -77)

Friidrott, DM

Kula

3) Marina Åstrand

(Öb 24.07 -77)

Friidrott, DM

Diskus

3) Marina Åstrand

(Öb 27.07 -77)

Gustav Slotte har rävarna som binäring

Då man tar av från riksväg tretton till den väg som leder mot Bast, så kommer man efter en dryg kilometer till Gustav Slottes jordbrukslägenhet.

Det som skiljer fastigheten från de flesta är att det finns långa längor med burar på gården fullt synliga från vägen. Man förstår genast, att det gäller en pälsfarm av något slag. Vid närmare skärskådande ser man att det är rävar, som finns i burarna.

I huvudsak är det ett normalt jordbruk, som Gustav Slotte driver. Han har både odlad areal och skog, samt mjölkkor. Rävarna har han närmast som binäring, som skall dryga ut inkomsten från jordbruket.

Fyrahundra rävar har Gustav i år, och han säger att det inte är särskilt mycket. Farmen är alltså liten jämfört med sådana, som sysslar med rävfarmning på heltid.

Två olika sorters rävar finns det i farmen. Dels de vanliga blårävarna och dels en rävsort, som kallas shadow. De senare har lite vitt i "ansiktet" och på bogen, som gör att de påminner rätt mycket om hundvalpar.

Största delen av rävarna i farmen är valpar, som alla är födda i maj i år. Valpningssäsongen sträcker sig normalt från slutet av april till början av juni, men det vanligaste är att rävarna får sina valpar i maj.

Särskilt långlivade blir rävarna inte. Pälsningen sker nämligen redan i november. I år tänker Gustav pälsa ungefär 350 rävar. Efter pälsningen köpes skinnen upp av ett företag, som sedan säljer dem vidare på pälsauktionen i Köpenhamn i december. Därifrån hittar de så småningom vägen till de stora modehusen, som sedan skapar pälsar till den statussugna allmänheten.

De cirka 50 rävar som blir vid liv kommer att användas som avelsdjur i nästa år. Farmrävarna når könsmognad efter knappt ett års ålder. Det är alltså avelsdjur, som är födda i maj i år, som står för produktionen av nästa års kull, som torde bli ungefär lika stor som årets.

De flesta av avelsdjuret är honor, det behövs nämligen endast en hane för att befrukta fem honor.

Rävarna ser nästan ut som hundvalpar av obestämd ras. De är också lika livliga till sättet, men Gustav berättar att de inte är lika lätt att tämjas om hundvalpar, men så är ju avsikten med dem också helt annan....

Då Gustav går fram till fodersilon för att tappa ut mat åt rävarna så blir det liv i luckan. Rävarna formligen springer upp efter väggarna och slår kullerbyttor. De vet vad som vankas dem. Det är för övrigt samma foder som ges åt rävarna, som man matar minkarna med. Med jämna mellanrum levereras det foder till farmen av ett företag, som specialiserat sig på detta. Gustav berättar att det uppstår samma cirkus i burarna då bilen med fodret kommer till gården för att göra sina leveranser. Det finns cirka tre eller fyra rävar i samma bur, så det är faktiskt en underhållande syn då de springer om varandra i sin iver efter mat.

Orsaken till fräna lukten som strömmar ut från en rävfarm är just fodret. Gustav säger att hans grannar bor på så långt avstånd från farmen att de inte blir besvärade av stanken. Han har i varje fall inte hört klagomål, och grannsämjan är god. Det är främst vid fuktig väderlek och vid dimma som lukten gör sig speciellt påträngande. Då stannar den nära marken och koncentreras där utan att blåsa bort. Här kommer alltså samma fenomen till synes, som är bekant för alla karlebybor som någon gång känt lukten från Outokumpu.

Gustav Slotte har inte övervägt att utvidga farmen. Verksamheten är endast en binäring till jordbruket, som är Gustavs huvudnäring. Rävfarmen är endast tänkt som ett tillskott till den övriga verksamheten. Dessutom är fyrahundra rävar så gott som det största antal en person kan klara av ensam. Det går inte att utvidga utan att anställa folk som sköter rävarna på heltid. En annan möjlighet att utvidga är att försöka uppnå en stötte mekaniseringsgrad. Nu sköts nästan allt på den lilla rävfarmen helt manuellt. Mekaniseringen är inte heller något som Gustav överväger. Han tänker hålla sig i huvudsak till jordbruket liksom i fortsättningen. S.P. (Öb 05.08 -77)

Yrkesgruppernas idrottsdag

100 m Damer

5) Gun-Britt Raak 9) Helvi Sjelvgren 10) Eija-Liisa Forsell

100 m Herrar

1) Reijo Raikula 4) Sune Högnäs 7) Bengt Hongell

Jämfotahopp, Damer

7) Helvi Sjelvgren 8) Inger Myllymäki 9) Pirkko-Liisa Slotte

Tresteg utan ansats, Herrar

9) Bengt Hongell

600 m Herrar

7) Fingal Sjelvgren 9) Håkan Nyman

Kula, Herrar

6) Tarmo Raikula 7) Ossian Wassborr

300 m gång, Damer

1) Terttu Forsell 3) Inger Myllymäki 4) Lissen Aurén

Höjd, Herrar

4) Ossian Wassborr 5) Sune Högnäs

(Öb 23.08 -77)

Friddrott, Kommunmästerskap för knattar

Pojkar u 10 år

100 m

5) Mathias Slotte

Längd

5) Mathias Slotte

Flickor u 12 år

100 m

5) Marika Åstrand

Höjd

2) Marika Åstrand

Flickor u 14 år

Kula

1) Marina Åstrand

Längd

3) Marina Åstrand

(Öb 28.08 -77)

Fältstig, Karlebynejdens jordbrukare

3) Ossian Wassborr 5) Ralf Sandbacka

Precissionskörning med traktor

1) Kent Simonsbacka

(Öb 03.09 -77)

Bäckströms fann lyckan i Nedervetil

Han föddes i Finland, krigade i Finland, flyttade till Sverige, kom tillbaka - flyttade igen för att ånyo återvända för att stanna i hemlandet. Definitivt, året var 1975.

Ett evigt trissande fram och tillbaka.

Men Ragnar Bäckström med fru och som har nu funnit sig tillrätta. Funnit harmonin i tillvaron och också bostadsplats, på Nyåker, Pelo i Nedervetil.

Han sår, skördar, sågar och håller på med ett och annat mellan verserna. Och trivs, med sin gård, sina får, de fyra hönsen, naturen, sågen och de vajande rågfälten.

- Visst trivdes jag borta i Sverige, men mycket bättre trivs jag här. Finns det något vackrare än vajande rågfält.

Vajar inte rågfälten i Sverige?

- Jo, men hemlandet och fosterjorden, det är toppen det. Ragnar Bäckström kan inte låta bli att förundra sej över att så många finländare är missnöjda o. emigrerar till Sverige för att söka lyckan. För så dåligt som flyttningsstatistiken utvisar har vi det inte. Sverige är inget paradys. Det kanske var det, men numera är det inte så lätt. Inkomsten är kanske större, men utgifterna lika stora och till slut måste man arbeta som en robot för att upprätthålla standarden man skaffat sej.

Så för att inte bli robot och samtidigt brottas med hemlängtan återvände Ragnar Bäckström till Finland. Med hustrun Ada och Conny, den ena av två söner. Självt är han född i Forsby,

Pedersöre, men det blev Nedervetil, han kom till för att bli bofast där Ada (född Broända) är hemma.

Och i Nedervetil startade han ett sågverk, vilket han också jobbat med i Sverige. Nu har han och sonen en cirkelsåg bakom ladugården med fåren och de fyra hönsen.

- Jag har arbete så jag klarar mej och jag tycker att det är vänligt av ortsbefolkningen att komma till mej med sina arbeten.

Ragnar och Conny sågar mest upp virke för egnahemshus "det byggs mycket i Nedervetil" och reparationer. Perioden mellan april och oktober är det brådaste men sen blir det lugnare - och då minskar också inkomsterna.

- Men visst klarar man den hårda tiden om man lägger undan så mycket som möjligt under den tid man har arbete.

- Vi klarar oss bra.

Odlare

Ragnar Bäckström sysslar också med annat än att såga upp bräder åt folk. Han odlar bl.a. vete och råg som han skördar på gammalt sätt - för hand. Gör gammaldags rågskylar som hustrun sen i sinom tid bakar bröd av. Färskt, nybakat bröd är inget lyx i den familjen, det är vardagsmat två gånger i veckan.

Och så låter han olika delar av marken turvis ligga i träda. Allt gödslas med naturgödsel.

- Bränsle och uppvärmning av huset får jag av sågverksavfallet. Sågverket blir inte heller så dyrt eftersom jag driver maskinerna med en gammal bussmotor som går på brännolja.

- Vi har får som förser oss med ull, höns som ger ägg, potatis och grönsaker växer i landet, i än fångar vi fisk.

Och nu funderar de på att skaffa en ko som skulle ge mjölk och hemkärnat smör. Dessutom har de en bikupa som snart skall börja ge honung.

Man klarar sej alltså, också på detta sätt. Eller som Ragnar Bäckström säger:

De5t gäller att sikta högt - upp i skyn - för då hamnar man bland trätopparna. Siktat man på toppen hamnar man i grenverket. Och siktat man inte högre än grenverket är man snart på marken och plötsligt inte ens där.

Nytt av gammalt

Ragnars föregående yrke, det han höll på med i Sverige, påminner i stort om hans nuvarande.

I Sverige förtjänade vi vår utkomst på att riva gamla hus, såga upp virket, dvs ta bort det som ruttnat, och bygga nya hus. Knuttimrade hus som byggdes på gammalt sätt, helt för hand.

- Åtskilliga hus har jag gjort, jag kan inte räkna dem. Och nu fantiserar han om att börja med detsamma här. Inte för levebrödet utan mest som hobby. Plats för drömhuset finns på tomten uppe på backen.

- Jag har byggt åt mej ett drömhus i Sverige, utanför Arboga där jag sist bodde och där jag också hade min sågverksrörelse. Det var svårt att avstå från huset men till all lycka kom det i likasinnades händer, så allt är frid och fröjd.

Sonen tar över

När Ragnar någongång i tiden lägger av - han är 55 nu - så räknar han med att Conny tar över. Och det gör väl Conny som i mångt och mycket anammat faders idéer, t.o.m. förädlat dem.

Conny sysslar vid sidan av sågverksarbete också med kroppsuppbyggnad och styrkelyft. Han äter så hälsosamt som möjligt, mycket grönt, kaffe och dopp har han slutat med för länge sen.

- Så här under sommaren går han ut och plockar sin frukost, säger Ada Bäckström.

- I fyra år har han varit biodynamiker och någon friskare och starkare människa får man söka efter, säger Ragnar.

- Och en sån är ju bra att ha i sågen.

(Öb 11.09 -779

Friidrott, Kommunmästerskap

Pojkar u 16 år

800 m

2) Kurt-Erik Hansell

Längd

2) Kurt-Erik Hansell

(Öb 13.09 -77)

Friidrott, Skoltävling

Pojkar kl 5-6

60 m

3) Kristian Autio 8) Ari Autio

Kula

6) Tommy Hongell 13) Johan Nyman

Längd

8) Kristian Autio 9) Timo Taivassalo 11) Ari Autio 15) Johan Nyman 18) Mats Söderström

300 m

7) Tommy Hongell

Flickor kl 5-6

60 m

1) Marika Åstrand 3) Nina Slotte 5) Christel Backlund 11) Monica Aspvik

Kula

1) Marika Åstrand 2) Lilian Björk 8) Gunilla Hansén 12) Pia Slotte

Längd

4) Christel Backlund 5) Nina Slotte 13) Gunilla Hansén 15) Monica Aspvik 19) Pia Slotte

Höjd

1) Marika Åstrand 4) Christel Backlund

Pojkar kl 3-4

60 m

1) Mathias Slotte

Kula

3) John-Erik Store

Längd

1) Mathias Slotte 3) John-Erik Store 9) Krister Sjölund

300 m

1) Mathias Slotte

Flickor kl 3-4

60 m

3) Nina Johnsson 4) Peggy Slotte 7) Anne-Maj Lerbacka 10) Annina Slotte 12) Lis-Mari Pelander 14) Britt-Marie Slotte

Längd

6) Anne-Maj Lerbacka 10) Maria Hansell 12) Ann-Sofi Björk 16) Annina Slotte 18) peggy Slotte 21) Britt-Marie Slotte

Kula

8) Maria Hansell 9) Annina Slotte 14) Ann-Christin Johnsson 16) Britt-Marie Slotte 18) Lis-Marie Pelander 19) Nina Johnsson

Höjd

2) Anne-Maj Lerbacka

300 m

2) Peggy Slotte

Pojkar kl 1

60 m

3) Jan Sandbacka

Längd

3) Jan Sandbacka

Flickor kl 1

60 m

1) Tea Wassborr 3 Ann-Sofi Hongell 6) Ann-Christin Hongell 9) Carola Wiik

Längd

1) Ann-Sofi Hongell 4) Tea Wassborr 5) Ann-Christin Hongell 6) Carola Wiik

Pojkar kl 2

60 m

2) Stefan Nyman 3) Mårten Lerbacka

Längd

2) Stefan Nyman 6) Patrik Sjelvgren 9) Mårten Lerbacka 11) håkan Aspvik

Flickor kl 2

60 m

1) Micaela Aurén 7) Annika Slotte 10) Helena Skog

Längd

3) Micaela Aurén 9) Annika Slotte

(Öb 13.09 -77)

Friidrott, Forsbackalänken

45) Henrik Byggningsbacka 47) Bertel Wassborr

(Öb 20.09 -77)

Friidrott, Kokkohölkä

50) Ove Åbacka

(Öb 11.10 -77)

Plöjningstävlan

Det gick fint för Marika

Plöjningstävlingar inte en sport bara för män

Det är en missuppfattning att en plöjningstävling är enbart en sport för män. Det bevisas av Marika Åstrand från Nedervetil som deltog i Karlebynejdens distriktsmästerskap som gick av stapeln i Murick i Nedervetil. Att plöjningen inte är viken för enbart för vuxna personer ser man av att juniorer från 4H mötte upp till kamp. Marika var en av de yngsta. Hon är bara elva år gammal.

Resultat, seniorer

3) Ralf Ahlskog 9) Olle Wassborr

4H

5) Tommy Hongell 8) Sture Nyman

4H, damer

1) Marika Åstrand

(Öb 07.10 77)

Friidrott, ÖID:s knattestatistik

Flickor u 14 år

Kula

1) Marina Åstrand

Diskus

1) Marina Åstrand

(Öb 26.10 -77)

Friidrott, ÖID:s knattestatistik

Flickor u 12 år

Kula

5) Marika Åstrand

Diskus

1) Marika Åstrand

(Öb 27.10 -77)

Efter fem år i Afrika

Johan har återvänt till hembygden - nu för gott

Han gör ett stillsamt och tankfullt intryck. Stoppar sakta pipan under en paus i berättelsen om byarna Minangwe och Mongu i Zambia, platser där han tillbringat nästan fem år av sitt trettioåttåriga liv.

Han bryter faktiskt en liten aning på engelska, Zambias officiella språk, men till denna svaga brytning bidrar kanske det faktum att han före Afrika-vistelsen praktiserade ett par år i Amerika.

Det är Johan Slotte, nedervetilpojken som för ett halvår sedan återvände till hembygden efter flera år som jordbruksexpert i Zambia. Vägen mellan Nedervetil och Zambia i södra Afrika är lång men den flyttningen har Johan gjort två gånger.

Han har jobbat i Zambia i två perioder, först mellan 1971 och 1974 och därefter under åren 1976 och 1977. Under den första treårsperioden var han anställd av det svenska biståndsorganet SIDA som "seteme organiser" (i en översättbar arbetsbenämning) I utvecklingsbyn Minengwe trehundra kilometer norr om huvudstaden Lusaka.

Den andra perioden arbetade han för finländska utrikesministeriet som "cooperativ crop officer" eller ett slags lantbrukskonsulent i Mongu vid Zambesi-floden i de västra delarna av landet ganska nära gränsen till Angola.

För ett halvår sedan återvände han till Finland och ska nu överta fadern Vilhelm Slottes jordbruk i Nedervetil. För tillfället arbetar han dock som t.f. lantbrukssekreterare i Karleby men handhar sysslan endast över vintern.

- Till Afrika reser jag inte tillbaka. Jag trivs med landet, javisst, men inte kan ju hela livet satsas enbart på tvåårskontrakt. Jag for till Afrika för att se lite annat än detta Finland och de åren jag tillbringade där borta gav erfarenheter på alla livsområden.

Johan Slotte är utbildad agrolog. Han avlade examen år 1969, studerade och paktiserade därefter i Amerika och var en tid anställd som försäljare på Kesko i Vasa. Men sedan kallade Afrika, Johan svarade på en SIDA-annons och kom till Zambia 1971. I tre år framåt var han ensam SIDA-expert då zambianska staten byggde en ny, för zambianska förhållanden modern jordbruksby i Minengwe. Byn byggdes upp från grunden och till den flyttade folk från de omgivande traditionella bysamhällena. Johan Slotte svarade för utvecklingen på bynivån och såg till att allt det som staten planerat göra i byn också utfördes.

Finland planerar kooperativt

För finska utrikesministeriet igen arbetade han med att bygga upp kooperativ vid Zambesifloden, för att åstadkomma bättre jordbruk och bättre boskapsavkastning genom olika åtgärder.

- De två platser jag arbetade på i Zambia var helt olika. Minengwe ligger i kopparbältet och jorden var rätt bördig rödmylla. I Mongu igen bestod jordmånen uteslutande av sand. Bara det som kallades "lains" eller lågområden vid Zambesifloden var gräsbevuxna. Korna hade beten

bara vid stränderna och då floden årligen svämmade över innebar detta att gräset låg under vatten. Korna måste ut på områden som saknade undervegetation och kalvdöden var stor. Därför var köttproduktionen också mycket liten.

- För att råda bot på läget så försökte vi få till stånd höbärgning under den tid på året då vattennivån var låg. Detta för att det skulle finnas i lager under översvämningarna, berättar Johan.

Det förekommer en betydande köttbrist i Zambia och staten satar på ökad köttproduktion. Detta ska ske genom kooperativ som handhar försäljningen själv och Finland bidrar till utvecklingen genom att man har på gång en undersökning om förutsättningarna för lantbrukskooperativ i västra provinsen.

Denna verksamhet innebär att kooperativ skapas för olika slags sektorer - inköp av konstgödsel, insektsbekämpning, utlåning av pengar, m.m. Alla dessa kooperativ skall sedan samlas under en takorganisation.

- Liknande utveckling finns på gång i hela landet men Finland arbetar bara i västra delen av landet. Finland är inte verksam endast inom jordbruksutvecklingen utan också inom gruvindustrin och skolväsendet.

Under sin SIDA-tid var Johan Slotte ansvarig då man byggde en ny by på jord som tidigare inte varit odlad. Det var de bördiga stränderna norr om Lusaka.

Flykt från landet

- Flykten från landsbygden är ett problem i Zambia. Folk flyttar från landet in till industristäderna. Zambias största naturtillgång är kopparn. Jordbruksproduktionen föll kraftigt efter självständighetsförklaringen. De vita farmarna (engelsmän och sydafrikaner) flyttade bort från Zambia eftersom man inte ville leva under svart styre. De vita hade ofta egendomar på tusentals hektar och då dessa föll bort så var reaktionen klar: produktionen minskade kraftigt.

Senare har den zambiska staten försökt få dessa farmer åtminstone delvis tillbaka i produktion genom att bjuda ut mark till hugade svarta som var intresserade av jordbruk. Men svårigheterna var uppenbara, de nya jordbrukarna hade svårt att komma upp sig, oftast fattades kapital. Staten beviljade visserligen lån men dessa skulle betalas tillbaka och skörden behövde slå fel bara ett år eller två år så var företaget överstyr.

Nya byar med service

Att bilda helt nya jordbruksbyar där inga jordbruksbygder tidigare existerat var en möjlighet för att få upp intresset för jordbruk och ökad produktion.

Folk fick flytta från traditionella byar till de nya som byggdes upp. Varje familj fick 6 - 7 hektar jord (jämför med de vitas jättegods) vilket innebar att avkastningen blev så stor att de fick till stånd riktig försäljning av jordbruksprodukter och därmed egna pengar. I de traditionella samhällena var man hänvisad till självhushållning.

Också i Tanzania har man bildat nya byar men till skillnad från detta land är flyttningen frivillig.

Zambia är inte socialistiskt utan kommunistiskt, säger Slotte. Då en familj beslöt sig för att flytta så fick man ett plåttak, två fönsterkarmar och en dörr av zambiska staten. Husen skulle inflyttarna bygga själva. Jorden var däremot gratis.

I dessa byar byggde man vattenledning och annan service som butiker, klinik och kyrka. Genom försäljning av majs, grönsaker, svin och annat som man tidigare inte haft möjligheter till kom pengar som sedan gick till butiken, m.m. Samhället började fungera som ett västerländskt sådant. Inom byn byggdes husen i små grupper precis som i de traditionella samhällena. Fyra-fem hus i varje grupp och denna husgrupp hade en gemensam vattenkran.

- Då jag kom till Minengwe - en av de fyra liknande byar runt om i Zambia - fanns där tolv familjer. Då jag for fanns hundrafemtio. Det blev en otrolig höjning av levnadsstandarden även om det kanske inte var så hävt med våra mått.

Anhållan till stamhövdingen

När någon ville flytta från stammen till den nya byn var gången den att man anhöll hos stamhövdingen som sedan konfirmerade med byns äldste. Sedan anhållan beviljats flyttade familjen.

Det är meningen att ingenting ska ske maskinellt på dessa jordbruk på grund av de utgifter som är förknippade med detta. Johan Slotte introducerade i alla fall oxar på den zamiska statens initiativ.

- Folket i Zambia var tillfreds med det nya byaarrangemanget och positivt inställda till det som gjordes. Men svårigheterna i dylika sammanhang är att afrikanerna ofta har svårt att se projekten på längre sikt på grund av sin ofta alldeles otillräckliga utbildning. Börje

Hästbacka

(Öb 09.11 -77)

Friddrott, ÖID:statistik

Pojkar B

2000 m

7) Kurt-Erik Hansell

(Öb 25.11 -77)

Friddrott, ÖID statistik

Kula

4) Marina Åstrand

Kula 3 kg

1) Marina Åstrand

Diskus

3) Marina Åstrand

(Öb 11.12 -77)

Skidtävling, Vetil

12 km

3) Lars Lillkåla

8 km

15) Dan Aurén 17) Per Lillkåla

Pojkar u 18 år

2) Mikael Brännkär

(Öb 28.12 -77)

Lillkåla satsar hårt på 5-milen FM om tre veckor får visa formen

Lars Lillkåla har tränat snöskidning sedan den 10 november. Om man skall nå toppen i Finland kan man inte sitta och vänta på att vädrets makter behagar skapa träningsförutsättningar där man bor. Man är tvungen att res dit där det finns snö.

- Aldrig tidigare har jag haft så här mycket snöträning vid den här tiden på året, berättar Lars Lillkåla.

Han har skidat i fem och en halv vecka i Lappland. Under den tiden har han hunnit besöka Gällivare, Äkäslompolo och Rukatunturi. Träningen har gått bra och börjar visa resultat. På julannandag blev han tredje på tolv kilometer i Vetil 21 sekunder efter ettan Hannu Paalimäki.

- Jag har en envis influensa som inte vill ge med sig. Den besvärar inte träningen så mycket, men den inverkar på tävlingsresultaten. Det gick mycket bättre än jag hade väntat i Vetil, säger han.

Lars Lillkåla har satt som mål att göra så bra ifrån sig som möjligt på femmilen i FM efter drygt tre veckor. Om formen är bra kommer han kanske att försöka sig på 15 kilometern också. Han vill inte tippa sin placering, då den är beroende av många okända faktorer såsom föret, formen och medtävlarna. I fjol var han elfte på femmilen och han har klarat sig rätt bra bland de internationella toppen vid tävlingar i Norge i fjol.

Vi får kanske några vinkar om hur det kommer att gå i FM: Lars Lillkåla kommer nämligen att tävla flitigt under den tid som är kvar till den. På söndag kommer han att skida i Kyyjärvi, där han kommer att få mäta sina krafter med en stor del av den övriga finländska skideliten.

Dessutom kommer han att delta i landskapsstafetten, i ett parklopp i Jurva och distriktsmästerskapen. Då FM är över är största delen av skidsäsongen kvar. Lars Lillkåla kommer bl.a. att delta i tävlingar i Ylläs under påsken.

Mångsidig träning

- Det finns många åsikter om hur man skall träna, men jag tycker att den skall vara så mångsidigt som möjligt, säger han.

Det finns ju de som förfäktar den åsikten att man inte får träna löpande om man tänker bli en toppskidare, men Lars Lillkåla länkar nog en del på sommaren. På onsdagen var han ute och skidade, över fyrtio kilometer trots den skarpa tjugograders kylan.

- Det går bra att träna fast det är så kallt. Man måste bara klä bra på sig och ta det lite lugnare i spåret än annars, säger han.

Lars Lillkåla fyller snart trettio år och tänker hänga med så länge han orkar.

- Det finns många äldre som är harmade över att de inte satsade mera då de var yngre och hade förutsättningar att nå toppen.

Det är en vedertagen uppfattning att man har större förutsättningar på långa sträckor om man är lite äldre. Lars Lillkåla vill inte hålla med om den uppfattningen.

- Åldern har ingen betydelse. Unga skidare i tjugosåldern kan skida femtio kilometer mycket hårt och har samma möjligheter som alla andra, säger han. Sune Portin
(Öb 31.12 -77)

Skidtävling, Landskapsstafett

A-serien

Etapp I 15) Mikael Brännkrärr Etapp III 3) Lars Lillkåla

B-serien

Etapp I 23) Dan Auren Etapp II 18) Per Lillkåla

(Öb 10.01 -78)

Skidtävling DM

30 km

2) Lars Lillkåla

U 20 år

1) Mikael Brännkrärr 4) Dan Aurén

(Öb 15.01 -78)

Skidtävling DM

Stafett 3x10 km

5) TUS (Lars Lillkåla) 9) GIF (Mikael Brännkrärr)

(Öb 17.01 -78)

Skidtävling, Lochtea

Ungdomar

6) Mikael Brännkrärr 7) Dan Aurén

(Öb 15.01 -78)

Skidtävling, FM

50 km

26) Lars Lillkåla

(Öb 15.01 -78)

Skidtävling, Perho

3) Lars Lillkåla

(Öb 31.01 -78)

Skidtävling, SFSM

F 14 Stafett 3x3 km

2) Kronoby Högstadiet (Marina Åstrand)

Öb 07.02 -78)

Arbetet ger värdefull praktik

Siv Högnäs i Terjärv trivs med uppgiften

Ganska omväxlande säger ekonomen, Siv Högnäs om sitt jobb som ekonom vid hälsovårdscentralen i Terjärv. Jobbet ger framför allt en värdefull praktik för Högnäs som nu har sin första ordinarie tjänst. Ekonomisysslan är nyinrättad. Det betyder att Högnäs inte har någon arbetsbeskrivning från tidigare att gå efter. Hon har ett halvt års erfarenhet bakom sig av sitt arbete. Det är inte alltför lätt eftersom det fordras år innan man riktigt kommit in i allt.

Ekonomens arbete är nära sammankopplad med femårsplaneringen för kommunens hälsovård. Samarbetsorganet som står för planeringen består av ledande läkaren, ledande hälsovårdaren och ekonomen.

Tillsvidare har inte Högnäs varit med om planeringen men hennes aktuella uppgift på onsdagen var att följa upp det som redan planerats.

Förutom att ekonomen sitter som hälsonämndens sekreterare hör till hennes uppgifter uträkningen av hälsovårdspersonalens cirka 28 personer löner. Just nu håller ekonomen på med uppgifter som hänger samman med anskaffningen av utrustning och inventarier som finns upptagna i budgeten för hälsovårdscentralen. På hennes arbetsbord ligger det listor över den utrustning som får anskaffas.

- Det rör sig om sådana föremål som finns med i budgeten, förklarar Högnäs listorna. Skall det anskaffas någonting utöver detta så behövs det tilläggsanslag. Hon följer nämligen upp vad som redan anskaffats och vad det kostat och håller sedan reda på hur mycket av budgetpengarna som finns kvar för respektive anskaffningar med mera sådant. Och i vår skall hon vara med och uppgöra nya listor över mångt och mycket som planeras för hälsovårdssektionen i kommunen.

Långa avstånd

- Man träffar folk och här är trivsamt på kommunalkansliet, säger Högnäs helt allmänt om trivseln. Hon reser varje dag från sitt hem i Nedervetil till kansliet i Terjärv. Tjänstebostad blev hon erbjuden men eftersom hon varit så länge borta hemifrån under sina studier i Åbo valde hon att bo hemma. Hennes examen som i det närmaste är avklarad rör både ekonom- och diplomkorrespondentexamen. Men så här ute i det praktiska livet saknar hon teoretiska grunder för sitt jobb i dag inom hälsovården.

- Någon speciell skolning förutom vissa seminarier tillsammans med andra ekonomer inom hälsovårdssektorn i länet förkommer inte. Kunskaperna kommer så småningom med praktiken. Hjälpen och rådet i sitt arbete kan Högnäs få av ledande läkaren, ordföranden i

hälsovårdsnämnden eller kamrern i kommunen. Kamreren är det också som i sista hand undertecknar medan ekonomen kontrollerar exempelvis anskaffningsfakturer och sedan skriver på sitt godkännande.

Trots att Högnäs inte kan uppge en enda riktigt tråkig uppgift i sitt arbete har hon ändå redan hunnit skaffa bekantskap med olägenheten att avstånden är så långa mellan kommunkansliet i gamla Kronoby där kamreren sitter och henne själv i Terjärv. Skulle personerna sitta i samma byggnad skulle många ärenden gå snabbare. Nu blir det exempelvis att vänta förrän hon med absolut säkerhet kan säga om "pappren" som passerat henne finns i någons bordslåda eller gått vidare och blivit expiderade och arkiverade i byråkratins pappersdjungel. Naturligtvis löper ärendena ändå men det irriterar en aning.

Ett vitsord

Då löner uträknas behöver man behöva man känna till sådant som kollektivavtal och dylikt. Högnäs lär sig komma ihåg mera för varje dag. Ett vitsord i handelsrätt har hon avlagt och några mera djupgående studier i rättsläran har hon inte tänkt på att ta.

- Blir det frågan om mera invecklade juridiska aspekter går man till högre instanser än ekonomens kansli, berättar Högnäs.

- Det är så nytt alltsammans tillsvidare, säger Högnäs om sitt jobb som hon tar som en utmaning. Hon underlyder kamrern och centralkansliet i gamla Kronoby kyrkby.

- Jobbet känns lite famlande och sökande tillsvidare, uppger Högnäs rätt på sak. Ingen har tidigare suttit på hennes "stol" och därför gäller det att söka sig fram. Frågor som berör arbetsuppgifterna kan vålla bekymmer.

Vad hör egentligen till Högnäs uppgifter?

Hon använder taktiken att pröva sig fram Någon större hjälp av kontakterna med andra ekonomer inom samma bransch som hon själv lönar sig inte som exempel. Förhållandena är olika från ställe till ställe. Något direkt tråkigt med arbetet går det inte att locka ur Högnäs. Inte ens renskrivning av protokollen stör henne. Som tråkigt upplever hon i varje fall det faktum att det visar sig vara svårt att få alla lediganslagna tjänster inom hälsovården i kommunen besatta.

- Det är många frågor som kommer upp på mitt jobb, säger Högnäs. Det kan vara rätt små frågor men ändå viktiga. Hon anser det vara rätt viktigt att man bland annat samlas om sådana frågor som kan komma upp inom arbetsplatsproblematiken.

Från lyrik till matematik

Begreppet om kontraster attraherar och stimulerar varandra passar bra in på Högnäs. Hon är i sig själv något av begreppet. Rättegångar intresserar mera än språk och läser hon något så blir det lyrik. Musik gillar hon också och mera än andra Beethoven. Klassiskt musik skall det helst vara.

Sin fritid ägnar hon till stor del åt Kyrkans Ungdom.

Det här är något av Siv Högnäs just nu. Hon har alla "nycklarna" i sin hand och vad det syns kommer hon att börja använda dem en efter en så som hon finner det klokast. Sonja

Viitanen

(Öb 02.02 -78)

Skidtävling, DM

Flickor u 12 år

3) Marika Åstrand

Flickor u 14 år

14) Marina Åstrand

(Öb 05.02 -78)

Skidtävling, DM

Flickor u 14 år

Stafett 3x3 km

2) IK Myran (Marina Åstrand)

(Öb 07.02 -78)

Skidtävling, Trindsvedespelen

Flickor u 14 år

3) Marina Åstrand

Pojkar u 12 år

4) Tommy Hongell

Flickor u 12 år

1) Marika Åstrand

Flickor u 10 år

4) Micaela Aurén

Flickor u 8 år

3) Ann-Sofi Hongell 4) Ann-Christin Hongell

Pojkar u skolåldern

6) Mats Åstrand

Flickor u skolåldern

9) Elisa Sjelvgren

(Öb 14.02 -78)

Skidtävling, Vöråspelen

U 20

2) Dan Aurén 3) Mikael Brännkärr

Flickor u 14 år

7) Marina Åstrand

(Öb 14.02 -78)

Skidtävling, Forsbackaskidningen

30) Bengt Hongell

Oldboys ö 45 år

10) Henrik Byggningsbacka

(Öb 14.02 -78)

Skidtävling, Motionslopp i Larsmo

22) Clas-Göran Brännkärr

(Öb 14.02 -78)

I 30 år har Ahlskog representerat hälsan för nedervetilborna

- De första barnen jag hade att göra med som hälsovårdare i Nedervetil är fullvuxna och har egna barn nu, säger hälsovårdare Gertrud Ahlskog om sin kommun dels invånare som haft att göra med i snart 30 år.

Det har varit år fyllda av arbete och många olika situationer, låter Ahlskog komma fram under diskussionen - men bara mellan raderna.

- Inga fritidsproblem har Ahlskog någonsin haft om man inte tar det hon säger från en annan sida eller att hon har haft svårt att få någon fritid. Vidare finns det nästan bara två

fortskaffningsmedel hon ännu inte ha behövt använda i sitt arbete. Och det är renen och pulkan och helikoptern.

- Man försökte komma fram på alla tänkbara sätt, berättar Ahlskog om tiden då hon ännu inte körde med egen bil. Till och med traktorn och mjölkbilens fick ibland tjänstgöra som lämplig åkdon för att inte tala om cykeln, sparkstöttingen, skidorna och i något speciella fall taxin.

Annars ansågs taxiskjutsen som en alltför dyr bil för kommunen.

Hälsovårdarens arbete har förändrats under åren men det långtifrån allt som tagit nya former i Nedervetil. Också folket har förändrats liksom miljön och livsstilen.

- Numera har i lagstadgad arbetstid om 40 timmar i veckan fördelade på fem dagar, berättar Ahlskog. Men ända tills den nya hälsovårdslagen vann laga kraft hette det bara att vi skulle ha minst en dag i veckan ledig som skulle omfatta minst 36 timmar.

- Det var så det gick till då jag började, säger Ahlskog som anser att hon knappast skulle orka med sådana arbetsdagar som hon hade då. Egentligen var en hälsosyster i tjänst dygnet runt på den tiden.

Då hon jämför förr och nu med tanke på folket som hon känner och vice versa plockar hon fram sådant som hon anser som positivt. Bland de mest positiva och glädjande som hänt under hennes trettio år är att papporna kommit med i barnavården.

- Förut skulle det nog inte ha hänt att en pappa kommit med barnet till rådgivningen som han nu gör rätt ofta, berättar Ahlskog. Utvecklingen i hemmen anser hon att överlag fått en bättre inriktning. Man skiljer inte så markant mera på typiska kvinnogöromål och karlaarbeten.

Vidare gläder hon sig åt arrangemangen med dagmammorna. Ingen behöver bli utan tillsyn numera och mammorna har mera och mera övergått till att stanna i det arbete de hade före sitt giftermål. Så är det inte mera ovanligt att familjefadern sköter jordbruket i Nedervetil medan frun exempelvis tar bilen och kör in till staden till ditt jobb. Ahlskog formligen ryser då hon tänker på tiderna förut, då hon var barn hände sig att en gravid kvinna kunde tvingas att sköta "kvinnogöra" på gården och dit hörde bland annat ladugården, ved- och vattenbärandet, ända tills hon bildligt sagt - rullade i barnsäng.

Sådant händer knappast numera, konstaterar Ahlskog med lättnad. Lite trögare har utvecklingen gått då det gäller att få folket att hålla sig till vissa bestämda mottagningstider och telefontider.

Älskar landet

Jag har aldrig bott annat än tillfälligtvis i stad i kortare perioder, omtalar Ahlskog som inte skulle tänka sig att bli stadsbo. Ensam om tycka så är Ahlskog inte. Just nu finns det en tendens till folkökning i Nedervetil och det beror på att många unga människor flyttar från staden till Nedervetil. Främst är det sådana som har någon anknytning till bygden från tidigare.

Gertrud Ahlskog vill helst inte figurera i officiella sammanhang och den attityden har hon hållit genom åren.

- Det är ju ändå kommunalmännen som sist och slutligen bestämmer om hur vi skall ha det, säger Ahlskog som en kommentar till att hon helst inte lägger sig i diskussionen om man behöver ha en läkarmottagning i Nedervetil eller inte.

- Litet har man ju ändå diskuterat men allting är i vardande just nu och kommunalläkaren eller som det nuförtiden heter hälsovårdscentralläkaren kommer ju på besök om det så behövs, säger Ahlskog och räknar upp vad som gör att hon anser att det är rätt bra ställt i Nedervetil vad hälsovården och den servicen beträffar. Två hälsovårdscentralläkare finns som dejourerar och blir det frågan om brådskande fall finns det polikliniker i både Jakobstad och Karleby, och dessutom har kommunen en egen ambulans. Allt detta har gjort att hälsovårdarens arbete vad gäller kvälls-, natt och söndagsarbete minskat jämfört med förut.

- Förut hände det nu och då att man fick lov att föra en patient till sjukhuset själv, berättar Ahlskog.

Aldrig nöjda

- Folk blir aldrig riktigt nöjda och knappast är nedervetilborna nöjdare än någon annan, säger Ahlskog om folket som materiellt sett har det bättre ställt än någonsin tidigare.

- Det skall finnas av alla sorter för vi är så olika vi människor, menar Ahlskog som en kommentar till att hon kallar sig själv till en ensam varg. Hon drar sig nämligen helst tillbaka då hon har ledigt. Stugan i Norrby ligger helt avskilt från världen och där kan hon riktigt njuta av lugnet. Litteraturen intresserar henne mest och hon samlade en ansenlig boksamling med sin make som delade hennes intresse. Nu är hon ensam och det knappa år som gått sedan hennes makes frånfalle har varit fyllt av arbete. Inte bara tjänsten som hälsovårdare utan också gården med mera har givit mycket arbete. Men hon anser sig inte enbart som en ensam varg därför att hon tycker om ensamheten. Det hänger också långt ihop med att hon har sina egna åsikter om ett och annat. Bland annat kommer det fram att hon undrar över folks sinnelag och värderingar. Hon är inte den som skulle kritisera andra men undra får hon i varje fall.

Det är inte något negativt i att båda föräldrarna jobbar men det där att de är så mycket i farten också på kvällarna, bekymrar Ahlskog en hel del.

- Den tiden då barnen är små går ju så fort, säger hon och tillägger att nog får de roa sig ibland men det har blivit väl mycket av all världens "jippon" nuförtiden. Hade hon själv en gång i tiden kunnat få en halvdagstjänst medan sonen som nu är i militären varit liten skulle hon ha tagit den. Men då var det till och med svårt att få tjänstledighet.

- Nu är det mycket bättre med möjligheterna till både tjänstledigheter och halvdagstjänster, konstaterar Ahlskog. Som hälsovårdare för cirka tjugo år sedan hade hon två alternativ medan barnet var litet: endera sluta arbetet eller få hemhjälp. Ahlskog valde alternativet hemhjälp den gången.

Pensionering

- Inte tänker jag börja sitt stilla åtminstone, säger Ahlskog med eftertryck om sin förestående pensionering. Och en gåpåare har varit ända sedan barnåldern. Hon var näställdst av syskonskara på tretton barn. Redan då lärde hon sig att ta i och det har hon tydligt fortsatt med. Det är bara orterna som växlat. Hon är nämligen ursprungligen hemma i Terjärv och sitt yrke som hälsovårdare har hon ett år fått i pensionsåldern, utövat i Nedervetil. Sonja Viitanen (Öb 18.02 -78)

Skidtävling, FSSM

Flickor u 16 år

Stafett 3x3 km

3) IK Myran (Marina Åstrand)

Flickor u 14 år

7) **IK Myran** (Marina Åstrand)

(Öb 19.02 -78)

Skidtävling, FSSM

Flickor u 14 år

6) Marina Åstrand

Flickor u 12 år

5) Marika Åstrand

(Öb 21.02 -78)

Skidtävling, Skolornas tävling Norra Ö.

Flickor 5-6

7) Marika Åstrand

(Öb 23.02 -78)

Skidtävlig, Norberg Sverige

60 km

6) Lars Lillkåla
(Öb 25.02 -78)

Skidtävling, GIF:s ungdomsspel

Flickor u 10 år

12) Micaela Aurén

Pojkar u 12 år

28) Tommy Hongell

Flickor u 12 år

9) Marika Åstrand

Flickor u 14 år

17) Marina Åstrand

(Öb 26.02 -78)

Skidtävling, Såkastafetten

Etapp VII

4) Gunnar Hongell

Pojkar u 12 år

8) Tommy Hongell

Flickor u 12 år

9) Ann-May Lerbacka

(Öb 03.03 -78)

90-årsklubben i Nedervetil fick en ny medlem

Ida växte upp i pärtsken i en liten stuga

En som bara får vara och inte ens behöver sticka längre är Ida Bäck i Nedervetil som i dag lördag fyller 90 år.

Vem skulle ha det bättre än jag. Jag är frisk, har många snälla barn, ett varmt och bra ställe att bo på, säger hon dan innan nittioårsdan.

Ida Bäck bor hemma hos sonen och sonhustrun och deras två fullvuxna barn i Tast. I en nybyggd gård inte långt från hemgården, en bondstuga från början av seklet. I Nedervetil har hon bott hela sitt liv, upplevt förändringarna, noterat och reflekterat över vad som hänt under årtiondens lopp.

Uppvuxen i pärtsken har hon via stearinljuset och oljelampan varit med om när byn fick elektricitet. "Ja, det var som att komma till en annan värld".

Fast mycket har förändrats tycker jag själv att jag inte har förändrats så mycket. Gammal är man ju nog, och varmt och bra har man det, men annars är det väl inte så stor skillnad mot förr i världen.

1888 det är länge sen det, det var då Ida föddes i en liten timrad stuga i Pelo. Den stugan finns ännu kvar, numera står den på Seljesåsen och används av jaktföreningen.

Hon gifte sig också, blev änka vid 46 års ålder med en hel barnaflock att ta hand om. Nio barn har hon fått, sju av dem finns kvar i livet.

- Nej då, jag funderade aldrig på att gifta om mig. Vem skulle vilja ha en med sju barn och den som eventuellt skulle ha varit beredd att göra det skulle i så fall ha varit en smula dum i knoppen.

Lika bra nu som förr

Ida Bäck är nöjd med livet, med det som var och det som är. Hon hör inte till dem som tycker att det var bättre förr.

- Ja, kanske barnen var lydigare förr i världen, men det är i så fall enda skillnaden.

Ida Bäck har fått arbeta, liksom alla andra bondhustrur, med barn, hemman och kreatur att ta hand om.

- Men det gick och alltid hade vi mat för dagen. Fanns ingenting annat så fanns åtminstone smör, bröd och mjölk. På den kosten klarar man sig långt.

Och vem är bättre bevis på sanningshalten i de orden än Ida själv. Frisk är hon ett faktum som hon anser på frisk och sunt arbete - om än många gånger hårt. Vanlig hälsosam mat, ett gott humör, optimistisk inställning till allt.

En vecka på sjukhus

Sjuk har inte Ida Bäck behövt vara under sitt nittioåriga liv.

- Ja, om man nu inte tar allt för hårt på en vecka jag år 1931 låg på Libeckska sjukhuset i stan. Gallbesvär har jag någon gång haft och så lite anlag för svindel.

- Mitt ena öga skadades under dessutom under barndomen, då det ser jag inget med. Men det kompenseras ju av att jag å andra sidan hör lite sämre på det andra örat.

Och sonen Bror med hustrun Gerda viskar på skämt att hon hör alldeles tillräckligt. (En mening som Ida Bäck uppsnappar).

Att Ida har svindel medför också att hon numera har svårighet att titta på tv. Gubbar som sitter kan jag för all del titta på. Likaså kan jag följa med gudstjänsten i tv- däremot inte i kyrkan, där finns det för mycket att se på, och då får jag svindel. - Och de gånger presidenten framträder i tv brukar jag givetvis följa med.

Trots att svindeln i viss mån hindrar ett allt för livligt umgänge blir tiden inte lång för Ida Bäck. Det finns böcker och tidningar att läsa, och de sju barnens barnbarn behöver alltid något. Så åt dem sticker hon.

- Ja, och så tycker jag om att prata med folk och alltid finns det någon att utbyta tankar med. Och så är jag gärna ute.

Personer i Ida Bäcks åldersklass finns det inte många kvar av på Tast. Hon nämner två: Susanna och skriftskolkamraten Einar.

- Men man kan ju umgås med yngre också och så finns ju alltid barnen som inte brukar glömma bort mig. Varken på födelsedagen, morsdagen, namnsdagen eller andra tillfällen.

Knarriga pensionärer

- Nej, det kan jag inte förstå vad det går åt alla dessa pensionärer som knarrar och vantrivs. Som måste flyga och flänga världen runt och resa upp sina pengar.

- Nog får man ju pengarna att gå åt här hemma också.

- Mitt Spanien det är här i Nedervetil, något annat behöver jag inte.

- Jag har ju min tand och så länge jag kan klyva potatis med den är allt bra. Yrsa Slotte (Öb 04.03 -78)

Skidtävling, FSSM

Stafett 3x10 km

5) TUS (Lars Lillkåla)

05.03 -78)

Skidtävling, Kokkoihto

Motionärer

146) Henning Ahlskog

(Öb 07.03 -78)

Skidtävling, TUS:s parklopp

5) Lars Lillkåla

B-klass

13) Per Lillkåla o. Dan Aurén

(Öb 08.03 -78)

Skidtävling, Kommunmästerskap

Flickor u 10 år

3) Mikael Aurén

Pojkar u 10 år

16) Stefan Nyman

Flickor u 12 år

1) Marika Åstrand

Pojkar u 12 år

3) Tommy Hongell

Flickor u 14 år

2) Marina Åstrand

(Öb 10.03 -78)

Skidtävling, Gamlakarlebypelen

Ungdomar u 20 år

13) Dan Aurén

15 km

46) Lars Lillkåla 69) Per Lillkåla

(Öb 12.03 -78)

Skidtävling, Kommunkamp

1) Kronoby (Fingal Sjelvgren) 3) Kaleby (Ove Åbacka)

(Öb 12.03 -78)

Skidtävling, Gamlakarlebypelen

30 km

19) Lars Lillkåla

(Öb 14.03 -78)

Brand gav impulsen

Håkan specialiserade och satsar på oxar

En tillfällighet var det att Håkan Lerbacka, 28 år, specialiserade sitt jordbruk på uppfödning av ungnöt.

Tillfälligheten kom i form av en eldsvåda sommaren 1975 som förstörde ett fähus med förrådsutrymmen, maskiner och foder för vintern.

Eldsvådan resulterade i att de 17 mjölkorna, 4 kvigorna och kalvarna såldes och Håkan måste börja från början.

I dag har han 32 oxar i det nybyggda fähuset på Kristoffers i Nedervetil.

- Det blev oxar helt enkelt av ekonomiska skäl. Att först bygga ett nytt fähus, skaffa maskiner, foder och mjölkkor skulle ha blivit dyrt. Jag började med oxar och har så småningom kommit en bra bit på väg.

Samma väg tänker Håkan fortsätta. Några planer på specialisering i annan form har han inte i dagens läge, inte heller anser han att han har något att vinna på att ytterligare utöka besättningen.

- 30 - 35 oxar klarar en person av. Skaffar man större besättning krävs det redan två personer och då är lönsamheten redan ifrågasatt.

För att två personer igen skall kunna leva på uppfödning av oxar måste besättningen vara betydligt större och möjligheter till det finns inte i dag.

Oxarna i Håkan Lerbackas fähus är Ayshire-djur och en frisisk oxe. Oxar och inte kvigor har han därför att oxarna växer bättre.

Hittills under de två åren han sysslat med uppfödning har ca 70 oxar passerat hans fähus på vägen till slakteriet.

- Största delen av djuren köper jag som ca 3 månader gamla via KPT.

- En bråkdel av oxarna köper jag dessutom direkt utan mellanhänder av bekanta.

Håkan har sedan hand om oxarna ca ett år.

- Vid 15 månaders ålder har de en slaktvikt på cirka 200 - 220 kilo (totala vikten är cirka 400 kg) och säljs då för slakt.

Priset på oxen har under den här tiden hos Håkan stigit från inköpspriset på 550 mark till försäljningspriset på närmare 4000 mark.

Mellanskillnaden är dock inte ren och skär vinst.

- Under uppväxttiden, den får förresten äta hur mycket den vill, slukar den i sig mat för 1000 till 1500 mark så "avkastningen" per fullvuxen oxe blir cirka 2000 mark.

Än så länge lönsamt

Lönar det sig?

- Det beror på vilka krav man ställer på tillvaron, hittills skulle vi inte klarat oss om inte hustrun inte arbetat på annat håll och bidragit till försörjningen, säger Håkan.

- Men småningom skall det bli bärkraftigt.

- Fast några planer på att ändra om till normalt jordbruk har jag inte trots att nötuppfödningen var en tillfällighet.

För Håkan är ganska nöjd med köttpriset. I dag får han 18 mark inklusive statsbidrag per kilo oxkött. Statsbidraget är 2,80 mark per kilo då djurens slaktvikt överstiger 160 kilo. För djur mellan 130 - 160 kilo är statsbidraget 1,50 mark och för djur under 130 kilo är statsbidraget 60 penni.

- Det sägs att det råder brist på nötkött och än så länge det gör det tycker jag bra att man kan fortsätta.

Tillsvidare har Håkan haft tur med sina oxar.

- Av de cirka 70 som passerat mitt fähus har endast tre avlidit och det är mycket litet.

- I en vanlig fähusbesättning är dödligheten betydligt större.

Hälften av fodret från egna åkrar

Foder till oxarna växer till femtio procent på de egna åkrarna. Av 22 hektar odlad jord reserveras 10 hektar för spannmål, fem hektar för AIV och fem för hö.

Men djuren äter mer. Till denna självproducerade fodermängd köper han äggviterikt foder som utgör cirka hälften av oxarnas dagliga föda.

- Fast AIV-fodret är något som jag allt mer kommer att satsa på. Oxdarna äter hellre det än vanligt hö och dessutom är proteinhalten tredubbelt högre i AIV än i hö.

- 50 lass AIV togs i somras, 80 - 100 lass skulle behövas.

Trivs med jobbet

- Trivs och trivs, svarar Håkan på frågan om han gillar jobbet. Men inte påstår han motsatsen heller.

- Emellanåt blir det väl mycket att göra. I synnerhet under sommaren då arbetsdagen kan dra rätt länge ut på tiden.

Vintertid är det stillsammare och då går dryga två timmar på morgonen åt till utfodring av djuren. På kvällen nästan lika mycket, men då har hjälp av hustrun i fähuset.

Mekaniserad är rörelsen sålunda att de finns en mekanisk utgödslingsmaskin som till stor del underlättar arbetet.

Håkan har gått i Handelsskola och klarar av bokföringen själv. Tack vare Handelsskolan har han jobbat både i en affär och på en trävarufirma, men det var i alla fall jordbruket och djur han kom att satsa på efter värnplikten.

"Ordinärt" jordbruk har han också erfarenhet av så det här måste väl vara det bästa hittills.

Han verkar helt nöjd.

Och ett lustigt drag avslöjas hos honom till slut av en tillfällighet. Han äter knappast något kött alls, trots specialiseringen på slaktoxe.

- Ja, i varje fall äter jag absolut inte svinkött, det innehåller för mycket fett. Nötkött äter jag ogärna, i så fall skall det vara stekt, mörjt och fettfritt.

- Det enda kött jag helt gillar är broiler och stekt strömming.

Yrsa Slotte

(Öb 16.03 -78)

Skidtävling, Kommunmästerskap

1) Lars Lillkåla 2) Per Lillkåla 5) Dan Aurén

(Öb 17.03 -78)

Dödsfall

På tisdagen avled Fritiof Slotte, Jakobstad, i en ålder av 78 år.

Fritiof Slotte föddes i Nedervetil och verkade redan som ung aktivt inom idrotten, musiken, sången och skyddskårsarbetet. Intresset kom att följa honom livet ut.

Först i Nedervetil, sedan i Kronoby och Jakobstad verkade han inom idrotten, både på riksnivå och olika distriktsorganisationer. Också intresset för sång och musik följde honom genom livet och engagerade honom i körverksamheten, både som sångare och organisatör.

Fram till sin pensionering för tolv år sedan arbetade Fritiof Slotte som chefsekonom på Östanlid sjukhus.

(Öb 18.03 -78)

Skidtävling, Lionsskidning

21) Kurt-Erik Sandbacka

Motionärer

1) Mathias Slotte 4) Ulla Slotte

(Öb 19.03 -78)

Skidtävling, Seljeloppet

1) Lars Lillkåla 6) Dan Aurén 11) Per Lillkåla 15) Clas-Göran Brännkärr 52) Ove Åbacka
82) Leif Slotte

(Öb 21.03 -78)

Skidtävling, Skolskidning

Pojkar kl 1

4) Jan Sandbacka

Flickor kl 1

1) Ann-Sofi Hongell 2) Ann-Christin Hongell 4) Carola Wiik 12) Monica Johnsson

Flickor kl 2

6) Micaela Aurén 9) Annika Slotte 10) Helena Skog

Pojkar kl 2

2) Stefan Nyman 8) Mårten Lerbacka 11) Håkan Aspvik

Pojkar kl 3 - 4

6) Krister Sjölund 7) Mathias Slotte 11) John-Erik Store

Flickor kl 3 - 4

11) Peggy Slotte 14) Annina Slotte 16) Britt-Marie Slotte 17) Anne-Maj Lerbacka

Pojkar kl 5 - 6

4) Tommy Hongell 15) Johan Nyman 20) Ari Autio 21) Kristian Autio 22) Mats

Söderström

Flickor kl 5 - 6

1) Marika Åstrand 7) Nina Slotte 12) Christel Backlund 15) Pia Slotte 22) Monica Aspvik
(Öb 23.03 -78)

Skidtävling, Parklopp i Esse

3) Lars Lillkåla

B-klasa

17) Per Lillkåla

Knattestafett

1) IK Myran (Marika Åstrand)

Skidtävling, Hassis

30 km motionärer

33) Fingal Sjelvgren

(Öb 29.03 -78)

Skidtävling, Vargåsloppet

Pojkar u 16 år

4) Tommy Hongell

Oldboys ö 45 år

7) Henrik Byggningsbacka

30 km

5) Mikael Brännkärr 17) Bengt Hongell 22) Atle Aspvik 33) Fingal Sjelvgren 48) Kurt-